

7. FLAISER, M. *Primii pași în învățarea limbii române*. The first steps in learning the Romanian language / Les premiers pas dans l'apprentissage de la langue roumaine. Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2013.
8. *Dicționar explicativ al limbii române*. București: Ediția literă, 2014.
9. Predarea integrată a cunoștințelor – strategie modernă în învățământul preșcolar. Rev. Școala modern. Casa corpului didactic, anul XIII, nr. 2 2015. Caraiman Ionela – Laura.
http://www.ccdneamt.ro/new/wpcontent/uploads/2015/07/Revista_Nr.2_2015.pdf (vizitat : 04. 09. 19).
10. Programul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale 2016-2020
https://mecc.gov.md/sites/default/files/program_national_31.12.2015_0.pdf (vizitat: 04. 06. 19).
11. Ghid metodologic. Predarea-învățarea integrată a limbii române în Centrele Educaționale din Diasporă, Chișinău, 2018
https://www.iom.md/sites/default/files/publications/docs/Ghid_L.%20Rom.%20Centre%20Edu%20Diaspor%C4%83-ilovepdf-compressed.pdf (vizitat: 19. 04. 19).
12. CHIRIAC M., Integrarea – o nouă abordare a curriculumului preșcolar
https://www.timtimimy.ro/sites/all/themes/timtimimy/pdf/Simpozion_20122013/Metodica%20activitatilor%20didactice/Chiriac%20Maria/Chiriac_Maria_integrarea_o_noua_abordare_a_urriculumului_pr_escolar.pdf (vizitat: 04. 07. 2019).
13. POPOVICI I. Proiect de curriculum pentru activități integrate la clasa 1, rezumat de teză de doctor. Cluj Napoca, 2011 https://doctorat.ubbcluj.ro/sustinerea_publica/rezumate/2011/stiinte-ale_educatiei/popovici_lenuta_ro.pdf (vizitat: 22. 03.19).

ABORDAREA SISTEMICĂ PRIVIND FORMAREA CREATIVITĂȚII LA ELEVII TREPTEI PRIMARE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU DEZVOLTAREA COMPETENȚEI DE COMUNICARE SCRISĂ

*Gavriluț Monalisa-Laura, Prof.
doctorandă, UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 373.3.036.5

Abstract

Creativity is a complex dimension of personality, comprising multiple components of intellectual, emotional, motivational, voluntary, attitudinal and aptitude. It involves: inventiveness, ingenuity, fluidity and flexibility in thinking, the ability to develop new solutions and images, originality, imaginative vigor, but also sensitivity to problems, spontaneity.

The notion of competence does not exclude knowledge, but reminds us that it constitutes intellectual practices. The purpose of introducing the competencies is to develop the student's creativity to approach the new, through a good mastery of the basic procedures.

The creative approach can be successfully used to develop written communication skills, emphasizing native abilities, especially students' creativity.

Key-words: creativity, competence, written communication.

Una din problemele centrale ale cercetărilor psihopedagogice din ultimii ani este cea a creativității. Numărul studiilor consacrate acestui fenomen a crescut vertiginos, specialiștii din diverse domenii preocupându-se să-i descifreze tainele. Cu toate acestea încă nu s-a ajuns la un consens în definirea conceptului de creativitate. Fiecare autor insistă asupra unor aspecte ale fenomenului prin prisma cărora îi desemnează apoi semnificația. Pe fondul acestei diversități de opinii se pot delimita trei direcții în abordarea și analiza fenomenului creației: din perspectiva produsului creat, a procesului de creație și a personalității creatoare.

Produsul creat desemnează rezultatul procesului de creație. El se concretizează fie în ceva material (obiect, invenție), fie în ceva spiritual (formulă, teorie). Pentru ca acest produs să poată fi apreciat creativ, trebuie să incube doi parametri: originalitate și utilitate socială. Originalitatea

se exprimă prin noutate și unicitate. Un produs poate avea valoare de noutate și unicitate în raport cu societatea, ca un tot, sau doar în raport cu individul, care l-a creat. În primul caz, creativitatea ar fi proprie numai acelor persoane care aduc o contribuție singulară și originală într-un domeniu sau altul al culturii materiale și spirituale a societății. Dacă un produs este original doar în raport cu individul, atunci creativitatea poate fi considerată o facultate general-umană. Utilitatea sau eficiența produsului este parametrul care impune acestuia o finalitate practică. Un produs al creației trebuie să răspundă unor nevoi umane, să fie aplicat în folosul omului.

O altă direcție de abordare a creativității este cea din perspectivă procesuală. Ocupându-se de procesul creației, psihologii consideră că el parcurge mai multe etape. Putem menționa, în acest sens, concepția lui G. Wallas, devenită clasică, care distinge patru etape: prepararea, incubarea, iluminarea și verificarea.

De asemenea, creativitatea mai este abordată ca o dimensiune complexă a personalității, angajând diferite tipuri de resurse ale ei, ca: fluiditatea, flexibilitatea, capacitatea de elaborare, sensibilitatea pentru probleme, capacitatea de redefinire etc. Din această perspectivă, se vorbește de existența unor *personalități creative*, ce s-ar caracteriza, după mai mulți autori (Barson, Kinnon etc.), prin preferarea fenomenelor complexe, independență în elaborarea judecăților, conștiință de sine puternică, opoziție în raport cu dominația și îngrădirile de orice fel, nonconformism psihosocial etc.

În sfârșit, putem înțelege creativitatea ca *potențial creativ*, definit ca sistemul capacităților latente apte de proiectare și obiectivare în manifestări novatoare. În acest înțeles, putem vorbi despre potențialul creativ la vârstele copilăriei, ale școlarității și de stimulare a lui în vederea afirmării ulterioare prin acte creatoare efective. Din cele spuse, creativitatea apare ca o expresie sintetică a condițiilor interne psihologice (procese, însușiri, stări, structuri operaționale, aptitudinale și motivațional-atitudinale), ce devin propulsatoare și generatoare de nou (în planul ideilor și imaginilor, al soluțiilor practice din știință, tehnică etc.).

Analiza unor accepțiuni ale creativității pun în evidență faptul că aceasta reprezintă o structură complexă de personalitate, cuprinzând diverse componente de ordin intelectual, afectiv, motivațional, voluntar, atitudinal și aptitudinal. În mod curent, s-a subliniat că ea presupune o structură în care interacționează factorii: inventivitate, ingeniozitate, fluiditate și flexibilitate în gândire; capacitatea de a elabora soluții (imagini, idei etc.) noi, originale; vigoare imaginativă, sensibilitate la probleme, spontaneitatea și sinceritatea autoexpresiei; trebuințe de performanțe, de realizare și autorealizare, de autoactualizare și autoafirmare [2, p. 62].

Din punct de vedere pedagogic, ne interesează mai mult creativitatea din perspectiva personalității, ca atribut fundamental al acesteia. Opiniile specialiștilor converg spre ideea potrivit căreia creativitatea este o capacitate complexă ce ține de personalitate, este, deci, o dimensiune a personalității.

Creativitatea ar putea fi definită ca disponibilitate generală a personalității aflate în interacțiune cu sine și cu lumea pentru producerea noului. Creativitatea apare ca o expresie sintetică a condițiilor interne psihologice (procese, însușiri, stări, structuri operaționale, aptitudinale și motivațional-atitudinale) ce devin propulsatoare și generatoare de nou (în planul ideilor și imaginilor, al soluțiilor practice din știință, tehnică etc.) [2, pp. 61-62].

Atributul „creativ” implică cel puțin trei condiții:

- să includă un răspuns care este nou sau cel puțin nefrecvent statistic;

- răspunsul să rezolve o problemă;
- să implice evaluări și dezvoltări originale.

Ana Stoica abordează fenomenul de creativitate din trei puncte de vedere: personalitatea creatoare, procesul creativ și produsul realizat. „În fapt, creativitatea poate însemna fie o facultate sau capacitate a persoanei, aceea de a produce idei sau lucruri originale și utile, fie mișcarea sau procesul care conduce la produsul original, acesta din urmă fiind adeseori luat la rândul lui drept criteriu obiectiv al creativității” [7, p. 7]. Definiția conceptualizată de Ana Stoica pare a fi cea mai complexă, deoarece pune accentul pe trăsăturile definitorii ale personalității și pe caracteristicile activității creatoare: noutate, originalitate, productivitate, utilitate, valoare socială.

A. Munteanu [3, p. 70] definește creativitatea ca fiind „aptitudinea de a realiza ansambluri originale și eficiente, plecând de la elemente preexistente”. C. Crețu [1, p. 22] oferă o altă perspectivă asupra definirii creativității, aceasta fiind „o modalitate integrativă a personalității umane care exprimă ansamblul de calități care duc la generarea noului, la originalitate”. Alte definiții ale creativității se referă la comportamentul creativ sau la activitățile de elaborare creativă. J. P. Guilford consideră că oamenii încadrați în anumite profesii – actori, muzicieni, artiști – sunt considerați ca fiind mai creativi decât media. Activitatea lor dovedește potențial creativ și are ca rezultat produse creative. În condițiile actuale, când știința și tehnica evoluează în ritm rapid și cuprind conștiința și gândirea, procesele psihologice și cele raționale, creativitatea capătă dimensiuni și sensuri noi.

Învățarea creativă este o cerință impusă de evoluția societății care are nevoie de oameni bine pregătiți în toate domeniile, iar cuprinderea individului în lumea contemporană trebuie să fie una conștientă, responsabilă și creativă. Rolul educatorului este de a crea un cadru adecvat stimulării creativității la elevi. Găsirea celor mai eficiente strategii de învățare creativă îl pregătește pe elevul de acum și viitorul tânăr de mâine pentru activitatea complexă viitoare. Cine nu înțelege copilul, cine nu știe să se joace cu el, nu-l poate face să învețe cu plăcere. Cine și-a pierdut copilăria a murit. Iar un om care și-a pierdut speranța și încrederea în viață nu poate face un copil să iubească viața, să viseze, să dorească, să cunoască cât mai multe.

Dintre *procedeele* de stimulare și/sau dezvoltare a creativității la elevi, dar și la cadrele didactice, în consens cu Torrance, Lowenfeld etc., amintim [2, p. 67-68]:

- antrenarea capacității de elaborare verbal-expresivă, comunicațională în cadrul diverselor activități (compuneri, povestiri, descrieri, analize și sinteze operaționale etc.);
- interpretarea independentă a unor texte și imagini prin solicitarea de a le acorda cât mai multe titluri posibile ;
- elaborarea independentă a unor compoziții, soluții, rezolvări, pornind de la diverse modalități de ordonare și structurare logică posibilă a unor materiale, date, imagini, simboluri etc. ;
- analiza critică și interpretarea obiectivă a lucrărilor independent realizate de elevi sau cadre didactice ;
- organizarea și desfășurarea diferitelor jocuri didactice sau activități constructive care să antreneze și să dezvolte gândirea creatoare, divergentă, imaginația creatoare, interesul cognitiv;

- analiza modalităților posibile de îmbunătățire a conținutului diferitelor obiecte de învățământ, enumerarea consecințelor multiple a unor fenomene (fizice, chimice, sociale etc.) și a soluțiilor corespunzătoare (diverse și eficiente) la diferite probleme de tip divergent, ce sunt /trebuie formulate la diferite tipuri de activități școlare ;
- utilizarea unor procedee variate de activizare a capacităților și atitudinilor creatoare în plan verbal (comunicațional, expresiv), cognitiv (intelectual) și motivațional-atitudinal prin solicitări diverse și problematice de genul: alcătuirea de cuvinte, propoziții, enunțuri multiple plecând de la anumite unități lingvistice (semiotice-semantice); solicitări de a continua anumite începuturi de propoziții, fraze sau povestiri; găsirea a cât mai multe căi și soluții la diferite probleme formulate de ei sau de profesor; formarea sistemului de noțiuni științifice, de concepte și operații logice adecvate conținutului informațional; dezvoltarea interesului cognitiv-epistemic și a atitudinilor creative, critice, divergente, antirutiniere etc.;
- pentru cultivarea fluidității verbale și de asociere elevii pot fi solicitați să răspundă prin cât mai multe cuvinte, plecând de la un cuvânt-inductor dat, sau să enumere cât mai multe obiecte care aparțin unor anumite clase etc.;
- probele diagnostice de creativitate pot fi transformate și adaptate ca mijloace sau modele de antrenament creativ (probe de fluiditate, flexibilitate, originalitate, de elaborare, prin așa numitele „teste ale utilizărilor” sau „testele consecințelor”).

În afara activităților desfășurate în clasă, cele extradidactice și extrașcolare au ample funcții stimulative, formative pentru creativitatea elevilor și educatorilor. Amplificarea participării efective a elevilor la activitățile productive, creatoare din cadrul cercurilor științifice, tehnice și practico-aplicative, în colective de cercetare și creație este o cale principală în dezvoltarea creativității. Concursurile de creație artistice, culturale, taberele școlare de creație, grupurile creative de cercetare mixte de profesori și elevi sunt alte forme importante de stimulare și educare a creativității.

Potențialul creativ al elevilor și cadrelor didactice este influențat de contextul social-cultural în care ei activează și se dezvoltă, de climatul general-educational al colectivului din care fac parte. Prin problematizare, cercetare și descoperire, prin metode participativ-active de antrenare, evaluare și stimulare a elevilor se creează cadrul adecvat, condițiile optime dezvoltării creativității acestora, conform cerințelor actuale ale științei, progresului tehnic, ale exigențelor învățământului modern și cercetării științifice.

Formarea creativității la elevii treptei primare reprezintă o prioritate reflectată în politicile internaționale și naționale.

Recomandările Consiliului Europei privind competențele-cheie, Raportul Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI, Recomandările UNESCO etc. includ sprijinirea dezvoltării aptitudinilor interpersonale, de comunicare și cognitive esențiale, cum ar fi: gândirea critică, aptitudinile analitice, **creativitatea**, soluționarea problemelor și reziliența, care facilitează tranziția tinerilor către vârsta adultă, cetățenia activă și viața profesională.

Societățile și economiile europene se confruntă cu importante inovări tehnologice și digitale, precum și cu schimbări ale pieței forței de muncă și schimbări demografice. Multe dintre locurile de muncă de astăzi nu existau acum zece ani și multe forme noi de relații de muncă vor fi create în viitor. Societățile și economiile noastre depind în mare măsură de

persoane competente și cu un înalt nivel de educație. Competențe cum ar fi creativitatea, gândirea critică, luarea inițiativei și soluționarea problemelor joacă un rol important în confruntarea cu complexitatea și schimbările societății de astăzi.

„Misiunea învățământului primar: Învățământul primar contribuie la formarea copilului ca personalitate liberă și creativă și asigură dezvoltarea competențelor necesare continuării studiilor în învățământul gimnazial”. Codul Educației al Republicii Moldova, Art. 26.

Profilul absolventului se structurează în conformitate cu patru atribute generice ale viitorilor cetățeni, care sunt specificate la nivelul învățământului primar în modul următor: persoanele active, proactive, productive, creative și inovatoare: cunosc și aplică reguli ale unui mod de viață sănătos; cunosc și aplică regulile de comunicare corectă și eficientă în diverse contexte; participă cu interes la activități comune cu semenii lor; manifestă dorința de a-și ajuta colegii; identifică probleme legate de viața cotidiană și învățare; solicită și oferă ajutor la rezolvarea acestora; manifestă curiozitate pentru activități inovative; manifestă creativitate în domeniile de interes; se implică în activități de voluntariat.

În România, Cadrul actual de reglementare este orientat de promovarea unui învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate, conform LEN 1/2011, Art. 2 (1).

Profilul de formare al absolventului de clasa a IV-a prevede și asumarea unor sarcini simple de lucru, care implică hotărâre, angajament în realizarea unor obiective, inițiativă, creativitate.

În secolul nostru, omenirea se confruntă cu unele dintre provocările ei cele mai descurajante. Resursa noastră cea mai bună stă în cultivarea imaginației, creativității și inovației. Dacă, în viitor, creativitatea va deveni un element central, atunci, înainte de toate, ea trebuie să devină inima educației.

Într-o lume aflată în schimbare rapidă și puternic interconectată, fiecare persoană va avea nevoie de o gamă largă de aptitudini și competențe, iar dezvoltarea acestor competențe trebuie să se desfășoare în mod continuu, pe tot parcursul vieții. Competențele-cheie, astfel cum sunt definite în prezentul cadru de referință, vizează să pună bazele pentru realizarea unei societăți mai democratice și mai echitabile. Ele răspund nevoilor de creștere durabilă și favorabilă incluziunii, coeziune socială și dezvoltare în continuare a culturii democratice.

Competența școlară este un sistem integrat de cunoștințe, abilități, atitudini și valori, dobândite, formate și dezvoltate prin învățare, a căror mobilizare permite identificarea și rezolvarea diferitor probleme în diverse contexte și situații”. Cadrul de Referință al Curriculumului Național.

Codul Educației al Republicii Moldova, Art. 11(2), stipulează următoarele competențe-cheie: a. competențe de comunicare în limba română; b. competențe de comunicare în limba maternă; c. competențe de comunicare în limbi străine; d. competențe în matematică, științe și tehnologie; e. competențe digitale; f. competența de a învăța să înveți; g. competențe sociale și civice; h. competențe antreprenoriale și spirit de inițiativă; i. competențe de exprimare culturală și de conștientizare a valorilor culturale.

La fel ca vorbirea sau ascultarea, scrierea este o activitate de comunicare cu funcții multiple: epistemică, etică, expresivă etc. Scriind, construim gânduri, idei, avem în minte un posibil cititor cu care am dori să construim o relație. De aceea, trebuie să-i facem pe elevi să

înțeală rolul pe care îl joacă scrierea în viața lor. Succesul școlar este determinat în mare măsură de competența de redactare, având în vedere că evaluarea prin probe scrise este majoritară la aproape toate disciplinele.

Competența de comunicare scrisă reprezintă ansamblul de cunoștințe, capacități și atitudini pe care le mobilizăm pentru a produce o diversitate de mesaje scrise [6, p. 312].

Scrierea imaginativă este forma ideală de exersare a creativității, raportată, în general, la produsul material sau reflexiv care trebuie să întrunească anumite condiții. În spațiul școlar, creativitatea își afirmă relevanța, în primul rând, prin raportare la criteriul originalității, apreciată subiectiv în funcție de spontaneitate, element de surpriză, noutate. Putem vorbi de forme diferite de „punere în scenă” a creativității: prin „producerea de text” sau prin „transformarea unor texte”, prin raportare la structura textuală sau prin „parodiarea unor texte” [4, p. 134].

Varianta didactică tradițională, centrată pe contractul de transmitere, privilegia predarea, delimitând totodată o graniță bine definită între profesor și elev. Astfel, elevul trebuia să scrie un text adresat întotdeauna învățătorului. În noul context didactic se impune diversificarea situațiilor de comunicare prin creionarea unor sarcini de lucru care să îl pună pe elev în contexte relaționale diferite: *Realizează un dicționar simbolic al culorilor care să se adreseze celor mai mici decât tine! Scrie în calitate de fan al lui Raul etc.* Pentru a evidenția legătura între limbajul verbal și cel iconic, putem să le cerem elevilor să alcătuiască pe grupe o povestire, pe care să o illustreze printr-o bandă desenată. Nu în ultimul rând, Alina Pamfil [4, p. 139] propune ca formă de experimentare a *jocului de-a scrisul* realizarea unei reviste a clasei (începând cu clasa a III-a).

Pentru a avea ecou în sufletul elevului toată viața, activitățile educative trebuie să fie bine echilibrate, bine motivate și, mai ales, bine organizate. Între formele activităților educative, redactarea revistelor ocupă un loc central.

Coordonatorii revistelor au în vedere următoarele obiective:

- stimularea imaginației și a creativității elevilor;
- autocunoașterea și autoevaluarea prin inserarea în revistă a unor texte;
- cunoașterea și popularizarea unor materiale gândite și create de elevi;
- atragerea și cultivarea unor talente din rândul elevilor;
- folosirea în mod plăcut și util a timpului liber;
- promovarea creațiilor cât mai multor elevi, pentru ca toți să se simtă utili, fără a se neglija însă spațiul acordat fiecăruia;
- contactul cu modelele de compoziție literară, pentru a ajuta elevii în însușirea tehnicii compoziției;
- exersarea unor deprinderi practice;
- descreșterea frunților prin probleme distractive, jocuri, rebusuri, umor.

Din punctul de vedere al implicării personale, cei mai mulți elevi sunt activi, participând direct cu materiale pentru revistă.

Tematica revistelor școlare permite elevilor să-și evalueze capacitatea de exprimare scrisă, bogăția vocabularului, tehnicile de redactare, bogăția de informație însușită la limba română, la alte discipline, în viața cotidiană (interdisciplinaritate și transdisciplinaritate), să-și aprecieze capacitatea de creație, de însușire a normelor ortografice și ortoepice, să exerseze modalitățile de expunere: narațiune, dialog, descriere, versificație.

Se mai poate adăuga faptul că realizarea unei reviste școlare presupune un volum mare de muncă, efort și susținere financiară.

Elevii trebuie eliberați de tot felul de constrângeri, trebuie lăsați să caute noul, să-și descopere libertatea, plăcerea de a crea și de a trăi.

BIBLIOGRAFIE

1. CREȚU, C. *Curriculum diferențiat și personalizat*, Iași: Editura Polirom, 1998.
2. DUMITRIU, GH.; DUMITRIU, C. *Psihopedagogie*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2004.
3. MUNTEANU, A. *Incursiune în creatologie*. Timișoara: Editura Augusta, 1994.
4. PAMFIL, A. *Limba și literatura română în școala primară, perspective coplementare*. Pitești: Editura Paralela 45, 2009.
5. REY, B.; CARETTE, V.; DEFRANCE, A.; KAHN, S.; PACEARCĂ, Ș. *Competențele în școală*. Traducere de Aurelia Ulici. București: Aramis Print, 2012.
6. SÂMIHĂIAN, F. *O didactică a limbii și literaturii române*. București: Editura Art, 2014.
7. STOICA, A. Dezvoltarea creativității în clasa de elevi. În: *Revista de Pedagogie*, nr.10, 1992.
8. Codul Educației al Republicii Moldova
9. LEN 1/2011

DEZVOLTAREA LA ELEVII CLASELOR PRIMARE A EXPRESIVITĂȚII VORBIRII PRIN ACTIVITĂȚI DE CREAȚIE LITERARĂ

Iana Tatiana-Irina

Profesor pentru învățământ primar

Școala Gimnazială „Nicolae Iorga”, Slatina, Olt, România

doctorandă, UPS „Ion Creangă” din Chișinău

CZU:37.016:[811.135.1+821.135.1.09]

Abstract

This paper presents the conceptual landmarks of our research. I have exposed the context from which the topicality of the topic derives. I studied the scientific problem of expressiveness in the literature. From the didactics and methodology of teaching the Romanian language we extracted methods and procedures and the typology of literary creation activities used, especially in primary schools. We have established the object of research aimed at developing the expressiveness of the speech of primary school students through literary creation activities. We highlighted the purpose of the research and listed the objectives. The research methodology consisted of a set of theoretical, praxiological, hermeneutic, statistical and mathematical methods. We randomly chose the experimental group of the research. The development of students' speech expressiveness through literary creation activities is imperative and must be cultivated since primary school.

Key-words: research, literary creation, literary-artistic education, expressiveness, methodology, expressive speech.

Actualitatea temei derivă din contextul exigent al calității actului educațional. Comunicarea eficientă a cadrului didactic reprezintă liantul favorabil obținerii rezultatelor înalte în procesul de învățământ. O astfel de abordare obligă cadrul didactic să devină un bun profesionist al comunicării didactice, atât în planul stăpânirii vorbirii tehnicilor comunicării, cât și în cel al rezonanței elevului, în cel al influențării formării personalității acestuia sub multiple aspecte.

Vorbirea expresivă a devenit astfel o valoare integrativă a eficienței comunicării prin activități de creație literară. Principiile cunoașterii creativității pedagogice reprezintă imperative ale acțiunii didactice, „angajate la nivelul circuitelor de conexiune inversă pozitivă, care susțin capacitatea profesorului de adaptare optimă la condițiile de învățare ale educatului prin